

DAŞLARA HƏYAT BƏXŞ EDƏN SEHİRLİ ƏLLƏR

Nəcib, son dərəcə fitri istedadı olan bir insan haqqında danışmaq istəyirəm. Hələ uşaqlıq illərində palçıqdan düzəltdiyi insan və heyvan fiqurları ilə valideynlərini və qohumlarını təəccübləndirən balaca Ləyaqətin istedadı diqqəti çəkirdi. Həmyaşıdlarından düşüncəli, ağıllı, kamallı və son dərəcədə sakit təbiəti ilə bu uşaq fərqlənirdi. Hələ orta məktəbdə oxuduğu illərdə müəllimləri, valideynləri onun gələcəyinə böyük ümid bəsləyirdilər.

Yaşlılarından məntiqli danışığı, tutarlı cavabları, ədəb-ərkanı və bir də sakit davranışı ilə fərqlənirdi. Zaman keçdikcə isə onun rəsəsam, heykəltaraş olacağına artıq heç kim şübhə etmirdi. Daxilində coşub-daşan bu sənətə eşqi durmadan artır, sevdiyi el qəhrəmanları Koroğlunun, Şah İsmayıl Xətəinin, Cavanşirin, dahi Şeyx Nizaminin xəyalən obrazlarını yaradardı. Xəlvəti qəlbindəkiləri kağız üzərinə köçürər, heç kimə göstərməzdi, qorxurdu kiminsə xoşuna gəlməsin, gülüş hədəfinə çevrilsin. Təsədüfən ələ keçən bu rəsmlər onun rəsəsam olacağını təsdiqlədi. Məktəblərarası keçirilən müsabiqələrdə fərqləndi. Az müddət ərzində məktəbin

müxtəlif guşələrində onun çəkdiyi şəkillər yer aldı, stolüstü guşələrdə maral, ceyran, at, ev quşlarının plastilindən düzəltdiyi maketlər nümayiş olundu. Xüsusilə qeyd etmək yerinə düşərdi ki, onun babası - Göyçə mahalının görkəmli şəxsiyyətlərindən olan, sayılıb-seçilən, vətənpərvər, uzun müddət icraiyyə komitəsinin sədri, rayon partiya komitəsinin katibi işləmiş, şair təbiətli Bilal Məmmədov, tanınmış el sənətkarı Aşıq Ələsgərin qardaşı oğludur. Görünür, bu gen özünü bu gəncdə büruzə vermişdi. Ləyaqət Məmmədov orta məktəbi müvəffəqiyyətlə bitirdikdən sonra valideynlərinin təkidi ilə sənətlərini Kənd Təsərrüfatı Akademiyasına (indiki

ADAU-ya) verdi və yüksək nəticələrlə qəbul olundu. O, eyni zamanda Gəncənin incəsənət məktəblərində olur, heykəltaraşların yanında çalışırdı. Məhz sevdiyi sənətinə kövrək addımları da ələ buradan başlandı. Oxuduğu illərdə ali məktəblər arası

keçirilən sərgilərdə müvəffəqiyyət qazanmağa başladı. Gecə-gündüz sevib-seçdiyi sənətin incəliklərini çox böyük həvəslə öyrənir, son dərəcədə diqqəti çəkən heykəllər yaradırdı. Ləyaqət həm də vətənpərvər, xalqını, elini-obasını sevən bir insandır. Anadan olduğu, daim həsrətini çəkdiyi Oğuz yurdu, zümrüd qaşlı Göyçənin, el sənətkarı Aşıq Ələsgərin kəndinin, çox ustalıqla, canlı maketini yaratmışdır ki, bu gün hamını valeh edir, kədərli, yaşlı gözllərə sevinc bəxş edir...

Bu gün Ləyaqətin "Koroğ-

lu", "Keykafus", "Nizami Gəncəvi", dahi riyaziyyatçı filosof "Nəsrəddin Tusi", "Hacı Zeynalabdin Tağıyev", Gürcü pəhlivanı "Herakli və şir", xoş xəbər müjdəçisi" "Poçtalyon" və yüzlərlə monumental heykəl və büstləri, düzəltdiyi əfsanəvi şlalələr, Azərbaycanın şəhər və qəsəbələrini, hətta, qonşu Gürcüstanın parklarını, xiyabanlarını bəzəyir. Ən başlıcası Gəncənin park, bulvar, istirahət zonalarında Ləyaqət Məmmədovun yaratdığı obrazlar tamaşaçılarda böyük maraq doğurmuşdur.

Onunla söhbət əsnasında bildirdi ki, sevdiyim bu sənətdə obrazları yaratdıqca xoşbəxtlik və rahatlıq tapıram, sanıram ki, mən də xalqıma lazımam. Mənim üçün heykəltaraşlıq ən uca bir sənətdir. Şübhəsiz, bu müvəffəqiyyət heykəltaraşlıq sənətinin tələbinə görə sənətkarın əbədləşdirəcəyi anı düzgün seçməsindən, keçmiş və gələcəyi, şəxsiyyəti və zamanın izini həmin anda təcəssüm etdirmək, əsərinə "ruh" vermək bacarığından

nətinin tələbinə görə sənətkarın əbədləşdirəcəyi anı düzgün seçməsindən, keçmiş və gələcəyi, şəxsiyyəti və zamanın izini həmin anda təcəssüm etdirmək, əsərinə "ruh" vermək bacarığından

asılıdır. Odur ki, əsl sənətkar yaratdığı hər bir əsərə soyuq, cansız daş deyil, canlı bir insan kimi yanaşmalı, ona isti nəfəs verməyi bacarmalıdır.

Yaradıcılığında obrazların psixoloji aləminin, fərdi keyfiyyətlərinin təcəssümü, kompozisiyanın tamlığı diqqəti xüsusilə cəlb edir. Müəllifin dünyaya romantik münasibətinin və yüksək sənətkarlığının ifadəsi olan Məhsəti Gəncəvinin heykəlinə müsəlman qadınının, eyni zamanda lirik şairin, müvafiq dövrün və mühitin vəhdəti böyük məharətlə əks etdirilmişdir. Obrazın zahiri görkəmi, geyimi, barmaqlarının vəziyyəti, bir sözlə, sənətkarın gözə çarpdırdığı hər bir şey Məhsətinin romantik qəlbini və milli keyfiyyətlərini canlandırır. Ləyaqətin bütün yaradıcılığında, Azərbaycan, Avropa Şərq aləminin mədəniyyətinin, ümumiyyətlə, dünya heykəltaraşlıq məktəbinin ən mükəmməl elementləri əksini tapır. Çoxlu sayda tələbələri var, sevindirici haldır ki, böyük oğlu Orxan atasının sənətinə dərinlən yiyələnmək, onunla birgə sənətin motivlərini dünyaya çatdırmaq əzminədir. Orxan yüksək ali təhsilli mütəxəssis olsa da, heykəltaraşlıq sənətini seydiyindən atasının yolunu davam etdirir. O deyir ki, mən bu daşlarla sanki, təmasda oluram, danışırım, onları duyuram və daha canlı çıxması üçün Azərbaycanın və dünyanın korifey heykəltaraşlarından öyrənirəm.

Zabit XƏLİLOV,
"Respublika".